

Fylkesmannen i Oppland

MØTEREFERAT		Dato: 25.11. 2013	
Rovviltnemnda i region 3/Oppland			
Møtet innkalt av	Sekretariatet v/Fylkesmannen	Referent	Sidsel Røhnebæk
Møtedato	21. november 2013	Møtetid	Kl. 09.00-11.30
Møtested	Statens Hus, Lillehammer	Møteleder	Mariann Isumhaugen
Deltakere	Medlemmer i rovviltnemnda: Mariann Isumhaugen og Signe von Streng. Varamedlem Ragnar Nordgreen møtte for Ivar Odnes Fylkesmannen: Sigurd Tremoen, Lars Bjørke, Harald Klæbo, Victoria Kristiansen og Sidsel Røhnebæk		
Ikke til stede	Ivar Odnes, Jørand Ødegård Lunde og Olaf Nils Diserud hadde meldt forfall		
Tilhørere	Terje Holen/Oppland Bonde- og småbrukarlag, Pål Kjørstad/Oppland Sau og Geit, Esben Bø/SNO, Kjell Magne Aune/Mattilsynet, Tormod Pedersen/NJFF_Oppland og Ola Råbøl/Oppland Bondelag.		
Kopi	Kristin Hille Valla, Vebjørn Knarrum og Anders Prestegarden		

Saksliste:

52/13 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste godkjent.

53/13 Godkjenning av referat fra møte 10. oktober 2013

Referat godkjent.

54/13 Orienteringer

Status innkomne erstatningssøknader

Harald Klæbo orienterte fra utsendt statistikk. Fylkesmannen har mottatt 446 søknader om erstatning for sau drept av fredet rovvilt. I 2012 var antallet 389 søknader og i 2011 var antallet 410. Det er i alt søkt om erstatning for 9 111* sau/lam mot 7 414sau/lam i 2012. Økningen i antall omsøkte dyr viser god sammenheng med antall saker SNO har behandlet i løpet av beitesesongen, 1 235 saker i 2013 mot 859 saker i 2012.

*Tallet kan bli noe justert i løpet av søknadsbehandlingen

Endringer i antall sau/lam omsøkt som rovdyrskader fra 2012 til 2013

	2013*	2012	Endring
Gaupe	2 054	2 073	-19
Jerv	4 182	3 154	+1 028
Bjørn	963	566	+397
Ulv	824	540	+284
Kongeørn	973	858	+115
Fredet rovvilt	115	223	-108
SUM	9 111	7 414	+1 697

*Tallene er foreløpige da endelig tabell ikke er klar før midt i desember

Erstatningssøknadene er planlagt ferdigbehandlet i uke 49.

Status lisensfelling pr 21. november.

Victoria Kristiansen orienterte.

Lisensfellingsperioden for bjørn er over, og ingen bjørn er felt i Oppland. Miljødirektoratet vurderer uttak til våren.

Ulv, ingen felt, men et forsøk er gjort i Etnedal

Jerv, to stk, tisse 24. august i Nord-Fron og 2. oktober i Øystre Slidre.

Det er mange henvendelser om jervebåser nå.

Status økonomi/FKT

Sidsel Rønnebak orienterte fra utsendt notat.

Foreløpig regnskapsoversikt viser at det er utbetalt om lag kr. 445 000 mindre enn løyvd til kommuner/beitelag, samt tjenester og om lag kr. 760 000 mer enn budsjettert til skadefelling og akutte tiltak. I juli fikk rovviltneemnda tilsagn på kr. 1 000 000 mer til FKT-tiltak. Med denne budsjettstøtten viser foreløpig regnskap at det står igjen om lag kr. 610 000.

Sammendrag FKT 2013	Ramme	Budsjett	Løyvd	Utbetalt/forventet utbet. Nov. 2013	Differanse
Fra DN- til FKT	4 500 000				
Fra DN- til tjenester	350 000				
Kommuner/beitelag		2 700 000	2 370 000	2 175 000	195 000
Forebyggende lag		500 000	783 000	783 000	0
Konfliktdempende		300 000	416 000	416 000	0
Tjenester, brosjyrer m.m.		350 000	100 000	100 000	250 000
Akutt		300 000	460 000	460 000	0
Skadefellingslag		700 000	1 300 000	1 300 000	0
Rest					445 000
Sum FKT		4 850 000	5 429 000	5 234 000	-384 000
Fra DN-ekstra midler	1 000 000		1 000 000		1 000 000
Rest			-479 000	616 000	616 000
Sum FKT+tjenester	5 850 000		5 85 000	5 850 000	

Rovviltneemnda har fått henvendelser om midler til aktuelle prosjekter. Sekretariatet ber rovviltneemnda om fullmakt til å bevilge restmidlene til følgende prosjekt: Elektronisk overvåking, Overvåkingsprosjekt av gaupe med viltkamera v/ NINA, overvåkingsprosjekt kongeørn i Oppland.

Korrespondanse rovviltneemnda region 3/Oppland fra 10.10.-21.11. 2013, sak 54/13

	Dato	Fra	Til	Tema
1	14.10.13	Miljøverndepartementet	Rovviltneemnda i region 3	Svar på henvendelse fra rovviltneemnda i region 3 vedrørende spørsmål om kvotefastsettelse av gaupe
2	15.10.13	Rovviltneemnda i region 3	Miljødirektoratet	Rovviltneemnda i region 3 – tilråding om uttak av restkvote bjørn region 3/Oppland for 2013/14
3	18.10.13	Rovviltneemndene	Miljøverndepartementet og mat og Landbruksdepartementet v/statsrådene	Lederne av rovviltneemndene i region 1-8 ber om møte med Landbruks- og Miljøverndepartementet v/statsrådene
4	11.10.13	Fylkesmannen i Oppland	Miljøverndepartementet	Høring – forskrift om tilskudd til driftsomstilling grunnet rovvilt
5	17.10.13	Miljødirektoratet	Adresseliste	Høring på forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt
6	24.10.13	Rovviltneemnda i region 3	Adresseliste	Invitasjon til møte med rovviltneemnda i region3/Oppland 21. nov
7	31.10.13	Leder i rovviltneemnda region 3	Statsekretær Lars Andreas Lunde, Miljøverndepartementet	Invitasjon til dialogmøte med rovviltforvaltningen i Oppland
8	04.11.13	Oppland Sau og Geit	Rovviltneemnda i region 3	Søknad om midlar til innkjøp av utstyr til elektronisk overvåking
9	08.11.13	Miljøverndepartementet	Adresseliste	Instruks om tidsfrister ved fastsettelse av kvoter

				for gaupejakt 2014
10	13.11.13	Miljøverndepartementet	Adresseliste	Nyoppnevning av medlem til rovviltnemnda i forvaltningsregion 3
11	14.11.13	Miljøverndepartementet	Leder i rovviltnemnda region 3	Statsekretær takker for invitasjon, dessverre ikke anledning til å delta.
12	12.11.13	Norsk institutt for naturforskning/NINA	Fylkesmannen i Oppland/Rovviltnemnda	Søknad om midler til samarbeidsprosjekt "Nasjonale overvåkingsprogrammet" og NJFF Oppland -40 viltkameraer som supplement til overvåking av gaupe
13	15.11.13	Kistefos Skogtjenester v/Geir Høitomt	Fylkesmannen i Oppland/Rovviltnemnda	Kongeørn i Oppland, videre oppfølging i 2014
14	18.11.13	Bioforsk Nord Tjøtta m.fl.	Rovviltnemnda i region 3	Bioforsk Rapport "Evaluering og prioritering av forebyggende tiltak mot gaupe i rovviltregion 3"
15	19.11.13	Miljøverdepartementet	Alle rovviltnemndene	Invitasjon til rovviltnemndene om møte med klima- og miljøvernministeren og landbruks- og matministeren, 2.des.kl.14.00 -16.00

Orientering om Rapport fra Bioforsk Nord Tjøtta "Evaluering og prioritering av forebyggende tiltak mot gaupe i rovviltregion 3".

Rapporten skal behandles nærmere på neste møte i rovviltnemnda i januar.

Orientering om samarbeidsprosjekt mellom NINA og NJFF-Oppland.

Tormod Pedersen orienterte fra utsendte sakspapirer. Det nasjonale overvåkingsprogrammet for store rovdyr overvåker i dag bestandsstørrelse og bestandsutvikling av gaupe gjennom registrering av familiegrupper. Som et supplement til sporing på snø er det ønskelig å teste ut 40 viltkameraene innenfor prioritert gaupesone i Oppland. Observasjonspostene velges ut basert på kunnskap hos lokale gaupejegere og i samarbeid med NJFF-Oppland. NJFF Oppland vil også stå for det praktiske arbeidet med blant annet tilsyn av kameraene.

Vedtak: Brev og orienteringer tas til etterretning. Sekretariat får fullmakt til å bevilge restmidlene til følgende prosjekt:

- Elektronisk overvåking v/Oppland radiobjøllelag,
- Overvåkingsprosjekt av gaupe med viltkamera v/ NINA,
- Overvåkingsprosjekt av kongeørn i Oppland v/Kistefos skogtjenster.

55/13 Kvote og område for kvotejakt på gaupe i Oppland 2014

Harald Klæbo orienterte fra utsendt notat om forslag til kvote og områder for kvotejakt i Oppland i 2014.

Om rovviltnemndas myndighet til å fatte vedtak om kvote

Det nasjonale bestandsmålet for gaupe i region 3 (Oppland) er 5 årlige ynglinger. Fylkesmannen viser til oppsummeringene fra overvåkingsprogrammet om ynglinger av gaupe i årene 2011-2013, der det slås fast at gjennomsnittet er beregnet til 5,8 årlige ynglinger. Rovviltnemnda har altså myndighet til å fatte vedtak om kvote og områder for jakt på gaupe for 2014, jf rovviltforskriftens § 13.

Kvote og avgrensning av jaktregioner

Ut i fra at en ligger forholdsvis klart over bestandsmålet før jakt i 2013, samt at det ble tatt ut et begrenset uttak av voksne hunndyr siste kvotejakt (2), ser sekretariatet grunnlag for å øke kvoten i 2014. Det må tas med i vurderingen at bestanden på landsbasis er på nedadgående og under det nasjonale bestandsmålet. Det har vært en høy avgang av gaupe under de siste års jakt; i 2010 (153 dyr) og i 2011 (149 dyr), 2012 (86 dyr), 2013 (79).

Omsøkte skader er forholdsvis stabilt sammenlignet med fjoråret, men påviste skader er på et noe høyere nivå i 2013 sammenlignet med 2012.

Vedtak om jakt på gaupe skal være i samsvar med regional forvaltningsplan, jf forskriftens §§ 6 og 10. For å oppnå målsettingen i forvaltningsplanen tilrår Fylkesmannen at det settes en høyere kvote i området hvor nemnda ikke ønsker ynglinger av gaupe og lav kvote i området hvor nemnda ønsker de 5 årlige ynglingene.

Det har fra nemnda og fra enkelte kommuner framkommet ønske om å ha en delkvote fordelt til de områder med størst tap beitesesongen i forkant (Vest-Oppland). Fylkesmannen mener slike uttak vanskelig kan sees på som direkte skadeforebyggende den neste beitesesong, da gaupenes revir kan forskyves en del etter uttak. En kan få nye gauper i områder der dyr er tatt ut. På grunn av at det er påvist en betydelig individuell variasjons i gaupenes drapsrate, vil effekten fra år til år være usikker. Vi ser imidlertid den konfliktreduserende effekten med en slik ordning og ønsker derfor å foreslå en noe mer finmasket regioninndeling for i 2014.

Vi tilrår fortsatt en finmasket jaktområdetildeling med 5 delområder. En vil sikre at jakt på gaupe kan skje i noe lengre tid i bestemte skadeområder (Valdres sør/Land-kommunene). Regioninndelingen vil også sikre at jakt kan skje noe lengre tid i områder som har mindre erfaring med jakt på gaupe og hvor andre forhold tilsier at slik jakt er mer krevende (eks Ottadalen). Vi tilrår at denne inndelingen varer fram til 20. februar 2014. Etter det vil det være 2 store områder slik de er angitt i utkastet til revidert forvaltningsplan. Restkvotene i områdene blir gjenværende kvote for hvert av de to delområdene.

Videre tilrår sekretariatet at en familiegrupper av gaupe dvs. der flere dyr går sammen under jaktperioden er unntatt fra kvoten innenfor gaupe sonen. Dette vil sikre produksjonsdyr i bestanden og en får vridd jakt mot enkeltdyr.

Ut fra bestandsmålet for gaupe, status og utvikling for bestanden, inkludert i naboregionene, registrert effekt på bestanden av kjent avgang tidligere år, og tap av sau, anbefaler Fylkesmannen følgende kvote på gaupe i Oppland i 2013:

Totalkvote: **11 dyr**/hunndyrkvote **4 dyr** over 1 år – fordelt slik:

Område 1A: Del av området hvor det er foreslått at man ikke skal legge til rette for familiegrupper av gaupe i forvaltningsplanen dvs kommunene Lesja, Dovre, Vågå Lom og Skjåk; Delkvote: **2 dyr**.

Område 1B: Del av området hvor det er foreslått at man ikke skal legge til rette for familiegrupper av gaupe i forvaltningsplanen dvs kommunene Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Sør-Fron, Nord-Fron og Sel
Delkvote: **4 dyr**.

Område 2A: Del av området hvor bestandsmålet på 5 årlige familiegrupper primært skal ivaretas dvs kommunene Vang, Øystre Slidre, Vestre Slidre, Nord-Aurdal
Delkvote: **1 dyr** (familiegrupper unntatt kvoten).

Område 2 B: Del av området hvor bestandsmålet på 5 årlige familiegrupper primært skal ivaretas dvs kommunene Nordre land, Søndre Land, Gjøvik, Sør-Aurdal og Etnedal:
Delkvote: **1 dyr** (familiegrupper unntatt kvoten).

Område 2C: Del av området hvor bestandsmålet på 5 årlige familiegrupper primært skal ivaretas dvs kommunene, Østre Toten, Vestre Toten, Gran, Jevnaker, Lunner.
Delkvote: **1 dyr** (familiegrupper unntatt kvoten). **Ufordelt/tilleggsdyr: 2 dyr** (fordeles undervegs i jakta).

Fra og med 20. februar 2014 slås jaktområdene 1A/1B sammen – restkvoten blir da gjeldende for hele område 1.

Fra og med 20. februar 2014 slås jaktområdene 2A/2B/2C sammen - restkvoten blir da gjeldende for hele område 2.

Fylkesmannen vurderer en eventuell omfordeling av kvoten i midten av mars, der avgjørelsen om dette avklares med leder av nemnda. Fylkesmannen tilrår at det ikke blir gjort tilleggskvoter i løpet av jakttiden 1. februar – 31. mars 2014.

Dersom det skjer irregulær avgang (jf § 2e) av gaupe etter at saksframstillingen er sendt ut, vil Fylkesmannen i vedtaksmøtet kommentere hvilken innvirkning dette har for vårt forslag til kvote.

Rovviltnemnda diskuterte sekretariatets forslag, og vedtok enstemmig sekretariatets forslag.

Vedtak:

Ut fra bestandsmålet for gaupe, status og utvikling for bestanden, inkludert i naboregionene, registrert effekt på bestanden av kjent avgang tidligere år, og tap av sau, vedtar rovviltnemnda følgende kvote på gaupe i Oppland i 2014:

Totalkvote: 11 dyr/hunndyrkvote 4 dyr over 1 år – fordelt slik:

Område 1A: Del av området hvor det er foreslått at man ikke skal legge til rette for familiegrupper av gaupe i forvaltningsplanen dvs kommunene Lesja, Dovre, Vågå Lom og Skjåk;

Del kvote: 2 dyr.

Område 1B: Del av området hvor det er foreslått at man ikke skal legge til rette for familiegrupper av gaupe i forvaltningsplanen dvs kommunene Lillehammer, Øyer, Gausdal, Ringebu, Sør-Fron, Nord-Fron og Sel

Del kvote: 4 dyr.

Område 2A: Del av området hvor bestandsmålet på 5 årlige familiegrupper primært skal ivaretas dvs kommunene Vang, Øystre Slidre, Vestre Slidre, Nord-Aurdal

Delkvote: 1 dyr (familiegrupper unntatt kvoten).

Område 2 B: Del av området hvor bestandsmålet på 5 årlige familiegrupper primært skal ivaretas dvs kommunene Nordre land, Søndre Land, Gjøvik, Sør-Aurdal og Etnedal:

Delkvote: 1 dyr (familiegrupper unntatt kvoten).

Område 2C: Del av området hvor bestandsmålet på 5 årlige familiegrupper primært skal ivaretas dvs kommunene, Østre Toten, Vestre Toten, Gran, Jevnaker, Lunner.

Delkvote: 1 dyr. (familiegrupper unntatt kvoten).

Ufordelt/tilleggsdyr: 2 dyr (fordeles undervegs i jakta).

Fra og med 20. februar 2014 slås jaktområdene 1A/1B sammen – restkvoten blir da gjeldende for hele område 1.

Fra og med 20. februar 2014 slås jaktområdene 2A/2B/2C sammen - restkvoten blir da gjeldende for hele område 2.

Fylkesmannen/nemnda vurderer en eventuell omfordeling av kvoten i midten av mars, der avgjørelsen om dette avklares med leder av nemnda. Fylkesmannen tilrår at det ikke blir gjort tilleggskvoter i løpet av jakttiden 1. februar – 31. mars 2014.

Dersom det skjer irregulær avgang (jf § 2e) av gaupe etter at saksframstillingen er sendt ut, vil Fylkesmannen i vedtaksmøtet kommentere hvilken innvirkning dette har for vårt forslag til kvote.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 16, jf § 77 og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 4, 7 og 11.

56/13 Forvaltningsplan for rovvilt i Hedmark

Harald Klæbo orienterte. Endringsforslagene i forvaltningsplanen til region 5/Hedmark betyr lite for Oppland da det hovedsakelig er virkemidler og soneringer internt i Hedmark. Høringsfristen var 14. november og Fylkesmannen har ikke prioritert høringsuttalelse på denne saken.

57/13 Høring - forskrift om erstatning for tap og følgekostnader når husdyr blir drept eller skadet av rovvilt

Victoria Kristiansen orienterte fra utsendte dokumenter.

58/13 Rovviltnemnda ønsker en enkel gjennomgang av rovviltforskriften – plan for arbeidet/aktuelle momenter

Dette vil blant annet bli tema ved møte med minister for miljø og landbruket 2. desember. Nemnda viser til referat fra møte med alle nemndsledere 1. oktober på Gardermoen.

59/13 Årsplan

Utkast til årsplan for rovviltnemnda 2014

0. Nasjonal konferanse for rovvilt, beitedyr og samfunn, Hamar 13. og 14. januar
1. 23. jan – møte i rovviltnemnda og dialogmøte med etatar, lag og organisasjonar (Utsatt fra 21. nov.13)
2. Regionmøter med beitenæringa – 4 kvelder – uke 5 og 6 (fra 27. jan -6. febr), f. eks kl. 18.00 -20.30 – Vågå, Øyer, Øystre Slidre og Nordre Land
3. 13. mars – møte i rovviltnemnda – budsjett FKT
4. 15. mai – skadefellingskvoter sommar 2014
5. juni – 2 dagars fellesmøte med region 2, med base f.eks Flå i Hallingdal. Kan ikke være 18. og 19. juni
6. 7. aug – tlf.møte om lisensfellingskvote bjørn
7. 20. aug – møte i rovviltnemnda – lisensfellingskvote jerv og ulv
8. 9. okt – møte i rovviltnemnda og dialogmøte
9. 20. nov – møte i rovviltnemnda – kvote/kvotejakt gaupe

60/13 Eventuelt

Ingen saker

Neste ordinære rovviltnemdsmøte blir 23. januar 2014, Statens hus, Lillehammer. Til samme dato vil det også bli dialogmøte med inviterte etater, lag og foreninger.